

ZAPISNIK
sa 76. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 15. juna 2016. godine

Sjednica je počela u 10.10 časova.

Predsjedavao je prof. dr Miodrag Vuković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: dr Jasmin Sutović, Nikola Gegaj, Mićo Orlandić, dr Izet Bralić i mr Danko Šarančić. U skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore Sulja Mustafića mijenjao je Rešad Sijarić, dok je Mevludina Nuhodžića mijenjao Filip Vuković.

U ime potpisnika Rezolucije prisutni su bili Goran Tuponja i Predrag Sekulić.

Sjednica je bila otvorena za javnost.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

1. Predlog rezolucije o podršci učlanjenju Crne Gore u NATO

Prva tačka dnevnog reda: *Predlog rezolucije o podršci učlanjenju Crne Gore u NATO*

Uvodne napomene i obrazloženje Rezolucije, u ime predlagača iste a kao jedan od njenih potpisnika, dao je poslanik **Goran Tuponja**. Kao razloge za donošenje Rezolucije naveo je da su evroatlantske integracije i članstvo u NATO od obnavljanja nezavisnosti Crne Gore jedan od strateških spoljnopoličkih prioriteta. U Deklaraciji o nezavisnosti Republike Crne Gore koju je usvojila Skupština Crne Gore 3. juna 2006. ističe se da je Crna Gora čvrsto opredijeljena da pristupi evropskim i evroatlantskim bezbjednosnim strukturama i da nastavi da doprinosi učvršćivanju regionalne bezbjednosti, stabilnosti i sigurnosti. U cilju ostvarenja svojih spoljnopoličkih prioriteta Crna Gora je novembra 2006. formalizovala odnose sa Alijansom pozivom za učešće u programu Partnerstvo za mir. To je podrazumijevalo jačanje političke i vojnoodbrambene saradnje kroz odgovarajuće NATO programe i mehanizme. Već 2009. Crna Gora se kvalifikovala za poziv za Akcioni plan za članstvo. U tom periodu pristupilo se i izradi godišnjih akcionih planova kroz koje se pratio progres Crne Gore u ovom procesu. Nakon pozitivnih poruka upućenih na samitima u Lisabonu i Čikagu, Crna Gora se u junu 2014. našla pred vratima NATO. Na ministarskom sastanku je donijeta odluka o otpočinjanju intenziviranih i fokusiranih razgovora uz obavezu da se do kraja 2015. razmatra da li će Crnoj Gori biti upućen poziv za članstvo. Ova odluka je potvrđena i na samitu u Velsu septembra 2014. Sredinom

septembra 2015. Skupština Crne Gore je usvojila Rezoluciju o integraciji Crne Gore u NATO i time pružila dodatan impuls nastavku procesa u susret tada očekivanom pozivu u članstvo. Ministarski sastanak 2. decembra 2015. je imao pozitivan ishod i Crnoj Gori je upućen poziv u NATO. Već sredinom februara 2016. u Briselu su uspješno okončani pristupni pregovori i stečeni su uslovi za potpisivanje pristupnog protokola od strane 28 država članica. Potpisivanje je obavljeno na Ministarskom sastanku 19. maja 2016. i već istog dana Crna Gora u svojstvu pozvane države učestvuje na sastancima NATO, a prvi put će učestvovati i na samitu u Varšavi. Uporedo sa procesom ratifikacije pristupnog protokola u nacionalnim parlamentima država članica NATO, Crna Gora će u narednom periodu biti u potpunosti posvećena reformskim aktivnostima u ključnim oblastima. Poslanik Goran Tuponja je podsjetio da su do sada već četiri države članice ratifikovale pristup Crne Gore NATO savezu: Island, Slovenija, Mađarska i Slovačka. Crna Gora je dosljedno posvećena potpunoj realizaciji svih obaveza, prije svega snaženju principa vladavine prava, jačanju podrške javnosti odbrambenog i bezbjednosnog sektora kako bi potvrdila svoju posvećenost da bude odgovoran i pouzdan član Alijanse. U pravcu konkretnog doprinosa ostvarenju tih ciljeva podnjet je Predlog Rezolucije o podršci učlanjenju Crne Gore u NATO.

U dijelu predviđenom za komentare i pitanja, poslanici su iznijeli svoje stavove povodom predloženog akta.

Poslanik **Nikola Gegaj** istakao je da se radi o jednoj od prelomnih faza u demokratskom razvoju Crne Gore, te izdvojio prednosti NATO članstva. Uz garanciju da se na našim prostorima ne može ponoviti tragično iskustvo iz prošlosti, činjenicu da se danas ni jedna država ne može sama izboriti sa bezbjednosnim izazovima, posebno ne države ograničenih kapaciteta i resursa kao što je Crna Gora, mišljenje da članstvo u NATO ubrzava proces pristupanja Evropskoj uniji, širi mogućnost za preduzetničku inicijativu, zapošljavanje i bolji život i standard građana Crne Gore, garantuje siguran poslovni ambijent, vladavinu prava, snažne institucije i demokratsku kontrolu vojske i policije. NATO kao alijansa vrijednosti je srž njene političke i bezbjednosne dimenzije. Poslanik Gegaj je ukazao da evroatlantske i evropske integracije predstavljaju stubove na kojima počiva današnja Evropa, one su garant stabilnosti, sigurnosti i saradnje, temelj su mira, ekonomskog i društvenog prosperiteta.

Poslanik **Danko Šarančić** istakao je da je poznat stav Socijalističke narodne partije po pitanju predložene rezolucije i članstva Crne Gore u NATO. Ne smatrajući da je članstvo u Alijansi interes društva u cjelini, poslanik Šarančić je stava da volju građana treba provjeriti na referendumu. Jedino se tako može donijeti valjana odluka i izbjeći podjele i nestabilnosti u Crnoj Gori. S obzirom da se protivi učlanjenju u NATO, poslanik je kazao da neće podržati Rezoluciju. U svom obraćanju, poslanik **Miće Orlandić** je ukazao na značaj sjednice u smislu procesa priključenja NATO. Ocijenio je veoma značajnim što se vodi razgovor oko Rezolucije koja dolazi nakon potpisanog protokola i nakon dijela članica Alijanse koje su već donijeli odluke o potpisivanja protokola. Poslanik Orlandić je mišljenja da predloženi tekst rezolucije treba nasloniti ne samo na posljednjih deset godina od obnove nezavisnosti, već na istorijsku težnju

građana Crne Gore da budu dio zapadnog svijeta, zapade kulture i civilizacije i to u kontinuitetu. Bitno je da ovaj proces podrže parlamentarci na najbolji mogući način, jer članstvo u NATO je jedan od prvih i ključnih državnih, nacionalnih i građanskih interesa Crne Gore. Veoma dobro što se parlament uključio u ovaj proces, pogotovo u toku donošenja odluka o ratifikaciji Protokola o pristupanju članstvu. Zaključujući izlaganje, poslanik Orlandić je dao podršku Rezoluciji.

Rešad Sijarić, u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke koja je potpisnik Rezolucije, izrazio je čvrstu podršku ideji priključenja Crne Gore u evroatlantske integracije. Ulazak Crne Gore u NATO obezbjeđuje kolektivnu sigurnost, pored drugih benefita. Nezavisno od političke opredijeljenosti, smatra da će bošnjačko-muslimanski narod glasati i dati podršku ulasku Crne Gore u NATO.

U raspravi je učestvovao i poslanik **Izet Bralić**. Tom prilikom je saopštio da je Socijaldemokratska partija prva od svih aktuelnih partija u svom programu zagovarala evroatlantske integracije, kao rezultat toga imali su ostvarenje svih programskih opredjeljenja SDP-a, koje su krunisane na referendumu 2006, a imali su i rezoluciju u septembru 2015. Rezolucija koja se danas razmatra više je za „unutrašnju upotrebu“ nego što ima međunarodnu težinu, iz razloga što je proces ratifikacije poodmakao, kazao je poslanik Bralić. On je istakao da će SDP podržati Predlog rezolucije samo iz razloga što je to njeno programsko opredjeljenje. Takođe, dodao je da će pokušati amandmanski da djeluje na predloženi tekst.

Poslanik **Filip Vuković** je svom obraćanju komentarisao podršku, odnosno da li postoji većina predstavnika naroda koja podržava ono što je već u završnoj fazi, a to je učlanjenje Crne Gore u NATO. Ocijenio je da ih očekuje veoma važan događaj, gdje će se još jednom potvrditi da li poslanici podržavaju proces evroatlantskih integracija.

Poslanik **Jasmin Sutović** analizirao je postignut napredak Crne Gore kada su evropske i evroatlantske integracije u pitanju, što je i potvrđeno pozivnicom za učlanjenje u NATO. Protokol o pristupanju Crne Gore do sada su ratifikovale Island, Slovenija, Mađarska i Slovačka. Očekivanja je da će do kraja tekuće ili početkom sledeće godine biti završen proces ratifikacije svih članica Sjevernoatlantskog saveza. Punopravno članstvo Crne Gore u NATO ima izuzetno veliki značaj. Kao razloge izdvojio je bezbjednost, stabilnost i jačanje ekonomije. Poslanik Sutović je izrazio podršku rezoluciji u svoje i u ime Kluba Demokratske partije socijalista.

Predsjednik Odbora **Miodrag Vuković** kazao je da dijeli jedinstven stav iskazan na Odboru. Iskazana je većinska podrška ovom aktu i samoj politici kojom se ovaj akt promovise i u ovom trenutku dodatno politički stimuliše. Kada je razgovarano o sličnom dokumentu prije nepunih godinu dana, Vuković je pojasnio da tada iskazan stav da crnogorski parlament šalje poruku domaćoj ali istovremeno i međunarodnoj javnosti da je Crna Gora ozbiljna na putu da ovlada savremenim demokratskim standardima i vrijednostima. Kao što je već rečeno, četiri parlamenta su ratifikovala Protokol što znači da se u četiri zemlje dominantno ne dovodi u pitanje sposobnost i spremnost Crne Gore da postane dio tog demokratskog svijeta. Ratifikacije će biti nastavljene, i

Vuković je podijelio sa članovima Odbora informacije o porukama da proces može biti završen čak krajem tekuće godine. On je ukazao je predložena rezolucija primjerena trenutku, s obzirom da se Crna Gora sada nalazi u drugačijem međunarodno-političkom ambijentu i ovako ozbiljna reakcija osnovnog zakonodavnog državnog tijela Crne Gore je očekivana, i kada je domaća javnost u pitanju i kada su naši međunarodni partneri koji hoće da nas iz prijatelja prevedu u partnere, u saveznike. Crna Gora je spremna da kao članica NATO preuzme i obaveze koje stoje pred tom međunarodnom organizacijom.

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike većinom glasova je podržao Predlog rezolucije o podršci učlanjenju Crne Gore u NATO. Sa šest glasova „za“ i jednim glasom „protiv“, te će predložiti Skupštini njeno usvajanje. Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je Mićo Orlandić.

Sjednica je završena u 11.00 časova.

SEKRETARKA ODBORA

Vesna Radulović

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr Miodrag Vuković